

Riitta Mäkinen sd ym.

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä etsivään nuorisotyöhön ja työpajatoimintaan (4 500 000 euroa)

Eduskunnalle

Hallitusohjelmassa päätettiin panostaa hyvinvointia tukeviin palveluihin, kuten etsivään nuorisotyöhön ja työpajatoimintaan. Oppivelvollisuuden suorittaminen työpajaympäristössä aiotaan myös mahdollistaa. Budjetissa tämä ei kuitenkaan näy. Päinvastoin. Nuorisotyön rahoitusta ollaan leikkaamassa ensi vuonna kuluvan vuoden määrärahaan nähden. Työpajatoiminnan ja etsivän nuorisotyön rahoitus vähenee useita miljoonia euroja.

Lähes 10 % 15—29-vuotiaista nuorista ei ole työssä eikä koulutuksessa. Tilanne on kestämaton inhimillisesti ja kansantaloudellisesti. Erityisen haastavassa asemassa oleville nuorille tarvitaan täsmätoimia.

Etsivä nuorisotyö ja työpajatoiminta tavoittavat vuosittain 43 000 nuorta ja aikuista. Ne vähentävät syrjäytymistä sekä edistävät kouluttautumista ja työllistymistä. Työpajatoiminta tuottaa tutkitusti julkisen talouden kustannussäästöjä. Lisäksi etsivä nuorisotyö on yksikkökustannuksiltaan todennetusti edullinen ja vaikuttava tapa ehkäistä syrjäytymistä.

Etsivät nuorisotyöntekijät ja valmentajat ovat rinnalla kulkijoita niille nuorille, jotka ovat syystä tai toisesta jääneet sosiaalisesti merkityksellisiä elämänpolkuja rakentavan toiminnan — koulutuksen, työelämän, lähiyhteisöjen ja hyvinvointia tukevien palveluiden — ulkopuolelle. Etsivällä nuorisotyöllä autetaan myös tällä hetkellä rikoksia tekeviä nuoria ja ennaltaehkäistään nuorten rikollisuutta tulevaisuudessa.

Hallituksen esittämä leikkaus on pieni raha valtion budjetissa, mutta sen käytännön vaikutukset ovat suuria. Noin 80—100 etsivän nuorisotyöntekijän työsuhde tulee päättymään valtionavustusten vähentyessä ja työn rahoituspohjan heikentyessä kunnissa. Kun etsiviä nuorisotyöntekijöitä on ollut viime vuosina lähemmäs 600, määrä tulee nyt ensimmäistä kertaa koskaan putoamaan aiemmasta ollen jatkossa todennäköisesti selvästi alle 500. Työ vähenee ja osittain myös loppuu arviolta erityisesti pienistä maaseutumaisista kunnista, joissa muita tukipalveluita ei useinkaan ole.

Työntekijöiden vähentyessä arviolta 4 000 heikossa asemassa olevaa nuorta jää kokonaan ilman etsivän nuorisotyön antamaa tukea ja palvelujen tavoitavuus heikkenee maantieteellisesti luoden näin epätasa-arvoisuutta suhteessa palvelujen saatavuuteen. Nuorten pahoinvointi ja syrjäytyminen lisääntyy ja myös rikollisen oireilun ennaltaehkäisy heikkenee, mikä vaikuttaa sisäiseen

Talousarvioaloite TAA 226/2023 vp

turvallisuuteen. Heikoimmassa asemassa olevilta nuorilta leikkaaminen on vastoin hallituksen hallitusohjelmakirjauksia.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta lisää 4 500 000 euroa momentille 29.91.51 etsivään nuorisotyöhön ja työpajatoimintaan.

Helsingissä 20.10.2023

Riitta Mäkinen sd
Anna-Kristiina Mikkonen sd
Jani Kokko sd